

Illustreret Tidende

Nr. 612.

Udkommer hver Søndag.

Kjøbenhavn den 18. Juni 1871.

2 Rdr. Fjerdingaaret.

12te Bind.

Indhold.

Charles Darwin. I. II. — Storkereden, af Sophus Banditz. — Republikken og Republikanerne i Frankrig, af J. C. M. — Meddelelser af blaadet Indhold.

Tillæg: Literatur. — Bekjendtgjørelser.

Charles Darwin.

I.

Hans Levnet.

I det nittende Aarhundrede har intet videnskabeligt Værk frembragt en saa storartet Opsigt, en saa vedvarende Virkning og en saa grundig Omvæltning af i Aarhunderter hævdede, videnskabelige Anskuelse, som Darwins Værk om de organiske Formers Oprindelse. En Mand, som saaledes i forholdsviis faa Aar har formaaet at frembringe en videnskabelig Revolution, der med stedse stigende Kraft udbreder sig over hele Verden, kan derfor ogsaa i flere Retninger gjøre Fordring paa den største Interesse. Ikke alene hans Lære om Organismernes Tilblivelse, men ogsaa hans Liv og hele videnskabelige Virksomhed fortjene at blive mere bekjendt, end de i Virkeligheden ere her i Danmark.

Darwin stammer fra en høit begavet, lærd Familie. Hans Bedstefader var Erasmus Darwin, en i sin Tid anseet engelsk Læge, Naturforsker og didaktisk Digter 1731—1802, især bekjendt for sit Hovedværk *«Observations on the zoonomia»*, hvori han udtalte Anskuelse om Organismernes naturlige Oprindelse, som i høi Grad lignede de af Lamarck og Goethe næsten samtidigt fremstillede, uagtet disse vare opkomne ganske uafhængigt af hverandre. Erasmus' Søn, Dr. Robert Waring Darwin fulgte ikke den naturvidenskabelige Retning, skjøndt han som ganske ung havde skrevet en Afhandling om de subjective Lysindtryk, paa hvilken Goethe henledede Opmærksomheden, men offrede sig helt for sit Kald som praktiserende Læge i Shrewsbury. Han døde 1848 og efterlod sig, foruden Charles, een Søn og fire Døttre.

Charles Darwin er født den 12de Februar 1809 i Shrewsbury. Indtil sit sextende Aar nød han Skoleundervisning i sin Fødeby, drog derpaa til Universitetet i Edinburgh og to Aar senere til Cambridge. Her sluttede han sig nøie til den botaniske Professor Henslow, Hookers Svigerfader, som stærkt ansporede hans Tilbøielighed for naturhistoriske Studier, og det fremspirende Genie blev af denne Mand knyttet til en Bane, som skulde føre til

meget store Resultater. Ingen har tilnærmelsesviis haft en saa stor Indflydelse paa Darwin, og med en inderlig Taknemmelighed omtaler han altid denne sin Lærer. I 1831 tog Darwin sin første Examen i Cambridge og blev *Bachelor of Arts* og senere ogsaa *Master of Arts*, en Værdighed, der omtrent svarer til vort Doctor philosophiæ. Om hans Universitetsstudier er der iøvrigt meget lidt at berette. Udrustet af Naturen med en fortræffelig Sundhed og usædvanlige Kræfter tiltalte de stille videnskabelige Studier ham ikke, og han tilbragte derfor Størstedelen af sin Studentertid i Edinburgh med Jagt i de skotske Høilande, men dog tillige med Samlen af alle Slags Naturalier og med almindelige Iagttagelser over de vilde Dyrs Leveviis, og som Specialitet med Studiet af de lavere Sødyr, som Professor Grant ved Universitetet i London lærte ham at iagttage og samle. Over en Forsømmelse fra denne Periode beklager han sig stedse, nemlig Undladelsen af at studere Anatomi, hvortil Universitetet i Edinburgh frembød saa rige Hjælpemidler, men Under-

søgelsen af Lig var ham meget imod; denne Forsømmelse søgte han først sent og ved fordoblede Anstrengelser at bøde paa. I Cambridge studerede han Insecterne og fortrinnsviis Billerne, men samtidig beskæftigede han sig tillige med Geologien, hvilke Studier imidlertid ikke bleve drevne med videnskabelig Grundighed, men kun som en underholdende Beskæftigelse. Den nu 62 Aar gamle, utrættelige Gransker har i et Brev til Dr. Preyer, af hvis Optegnelser denne Levnetsbeskrivelse hovedsagelig er taget, aflagt den Tilstaaelse, at han dengang kun var Naturselsker og Jæger, samt at han indtil sit 22de Aar slet ikke havde arbejdet; men fra det Øieblik havde han taget fat med hele sin Sjæls Fylde og Kraft. Aaret 1831 er Vendepunktet i hans Liv, og først med dette Aar begynder, som han selv udtrykker sig, hans egentlige Uddannelse, og, som Frugten heraf, hans næsten exempelløse videnskabelige Virksomhed.

Paa den Tid bestemte den engelske Regering Briggen *«Beagle»* til en Expedition, som skulde optage Kysterne af Ildlandet, Patagonien, Chile, Peru og af nogle Øer i det stille Hav, samt tillige udføre en Række Længdebestemmelser rundt om Jorden; Capitain Fitzroy, Føreren af Skibet, ønskede at medtage en videnskabelig dannet Ledsager og tilbød denne fri Forpleining og Part i sin Kahyt. Da Darwin fik Underretning herom, meldte han sig til at følge med paa disse tarvelige Vilkaar, dog med den Betingelse, at hans Samlinger fuldstændigt tilhørte ham, en Betingelse, som Admiralitetet strax sanctionerede. Expeditionen varede fra den 27de December 1831 til den 2den October 1836; Reisen forløb fra Begyndelse til Ende uden noget egentligt Uheld, og Expeditionen ydede et langt større Resultat end der var ventet, ja Englands høieste videnskabelige Autoriteter afgive det Vidnesbyrd om denne Reise, at den ved de af Darwin hjembragte, storartede Samlinger og ved hans rige Reiseiagttagelser og Optegnelser er bleven en af de vigtigste, der er foretaget i Videnskabens Tjeneste. Efter Hjemkomsten tog han til London og forblev der i tre Aar, beskæftiget med at ordne sine Naturaliesamlinger og redigere sine Reisedagbøger. Fra London tog han til Maer Hall i Staffordshire til sin Morbroder, en Søn af den bekjendte Fajancefabrikant, Josiah Wedgwood, og giftede sig under dette Ophold med sin Cousine Emma Wedgwood; fra dette Ægteskab stamme fem Sønner og to Døttre.

Medens Darwins Sundhed i hans Ungdom, som allerede anført, var fortrinlig, siger han selv, at den fra 1840 var slet. Under den lange

Charles Darwin.